

Justiits- ja Digiministeerium
info@just.ee
Suur-Ameerika tn 1
Tallinn
10122, Harju maakond

Teie 30.07.2025

nr 8-1/6466-1

Meie 02.09.2025

nr 11.1-1/25/1573-2

**Justiits- ja digiministri "Väga suure
läbilaskevõimega elektroonilise side
juurdepääsuvõrgu rajamiseks toetuse
andmise tingimused" eelnõu koostöölastamine**

Riigi Tugiteenuste Keskus koostöölastab justiits- ja digiministri määruse „Väga suure läbilaskevõimega elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks toetuse andmise tingimused“ eelnõu ja sellega kaasnevad dokumendid alljärgnevate märkustega arvestamisel.

1. Eelnõu § 10 lõige 1 ja 3 ei ole omavahel kooskõlas. Lõige 1 ütleb, et abikõlblikkuse periood on kuni 24 kuud taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid lõige 3 annab võimaluse abikõlblikkuse perioodil alata ka taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäevast (ehk siis taotluse rahuldamise otsuse tegemise kuupäev ei pruugi olla sama, mida on taotleja näinud ette projekti tegevuste alustamise kuupäevana).

Ettepanek sõnastada järgmiselt: „Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud kuni 24 kuuline ajavahemik, mil projekti tegevused algavad ja lõpevad“ või „Projekti abikõlblikkuse periood on maksimaalselt 24 kuud“.

2. Eelnõu § 16 lg 4 p 12 palun asendada lühend ühendmäärus korrektse viitega Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrus nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“.
3. Eelnõu § 22 lg 2 p 6 palun lisada olemasoleva teksti “toetuse suurus ühele aadressiobjektile juurdepääsuvõrguga liitumise võimaluse loomise eest” juurde sulgudesse (projektipõhine ühikuhind). See on oluline, et oleks selgelt määrusest aru saada, et tegemist on ühikuhinnaga ja et see ühikuhind on igal projektil erinev. Samuti kasutame ühikuhinna mõistet § 32 lõikes 2 (vt ettepanek kirjas p 6).
4. Eelnõu § 22 lg 2 p 15 palun välja jätta lauseosa “toetuse maksmise peatamise,”, sest maksete peatamise aluseid eelnõu ette ei näe (vt ka ettepanek kirjas p 7 seoses kehtetuks tunnistamise alustega, mida praeguses eelnõus ei ole).
5. Eelnõu § 29 lg 8 vajab täiendamist, et lisaks juurdepääsuvõimaluse valmidusele kontrollitakse ka liitunute andmeid. Seda seetõttu, et liitujate arv on samuti üks oluline projekti osa ning selle arvu alusel toimub nii projektide hindamine kui toetuse maksmine.

Ettepanek § 29 lõiget 8 täiendada lisades lausesse peale "liitumisvõimaluse saanud aadressiobjekte" juurde "või liitunud aadressiobjekte". Sellisel juhul saab rakendusüksus kontrollida ka liitunud aadressiobjekte, kui tulemusaruanne seda sisaldab (kolmanda makse aruanne).

6. Ettepanek täiendada § 32 (toetuse tagasinõudmine) ajatamise regulatsiooniga. Esitame sõnastusettepaneku kogu sätte, milles on täiendatud protsendi alusel toetuse tagasinõudmist ning lisatud viivise maksmise kohustus, et toetuse saajat motiveerida õigeaegselt toetust tagasi maksta.

§ 32. Toetuse tagasinõudmine

(1) Rakendusüksus nõuab toetuse osaliselt või täielikult tagasi, kui:

- 1) ilmnevad asjaolud, mille korral oleks jäetud taotlus rahuldamata;
 - 2) toetuse saaja on rikkunud käesolevas määruses kehtestatud nõudeid või taotluse rahuldamise otsuses määratud tingimusi ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
 - 3) taotluse menetlemise, projekti elluviimise või aruannete menetlemise ajal on toetuse saaja esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või mõjutanud toetuse saamist pettuse, ähvarduse või muu õigusvastase viisi abil;
 - 4) haldur või kohus on prokurörile või politseile esitanud pankrotiseaduse § 28 lõike 1 kohase teabe kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks ja projekti tulemuse saavutamise või kestuse nõuet ei ole täidetud ettenähtud aja jooksul.
- (2) Kui tagasinõude otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadi tõttu selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine on toonud kaasa rahalise mõju, vähendatakse toetust rikkumise raskuse järgi 2, 5, 10, 25 või 100 protsenti rikkumisega seotud aadressiobjektide ühikuhindade summast sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud juhul, kui käesolevas paragrahvis on sätestatud teisiti.
- (3) Lõike 1 punktis 4 nimetatud asjaolu ilmnemisel tehakse toetuse tagasinõudmise otsus kõrvaltingimusega, mille kohaselt jõustub toetuse tagasinõudmise otsus süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel.
- (4) Kui toetuse saaja on eiranud teavitamise nõudeid ja nimetatud nõuete hilisem täitmine ei ole võimalik, kohaldatakse sellele tegevusele kuni kolmeprotsendilist tagasinõudmise määra.
- (5) Kui toetuse saaja ei taga viie aasta jooksul projekti viimase makse tegemisest arvates projekti tulemusena loodud või soetatud vara säilimist või sihtotstarbelist kasutamist taotluses ning taotluse rahuldamise otsuses nimetatud eesmärkidel ja tingimustel või sooritab selle varaga tehinguid, mis annavad nimetatud aja jooksul mõnele isikule põhjendamatu eelise, vähendatakse toetuse summat proportsionaalselt ajaga, mille võrra on projekti viimase makse tegemise lõpptähtpäevast vara puhul taotluse rahuldamise otsuse nõudeid rikutud.
- (6) Tagasinõudmise otsuse tegemisel vähendatakse taotluse rahuldamise otsuses kinnitatud projekti abikõlblikku eelarvet, sealhulgas toetuse summat ja omafinantseeringut makse tegemise ajal kehtivas toetuse proportsioonis. Kui vähendamise aluseks oleva kulu katteks on toetus välja makstud, märgitakse otsuses tagastamisele kuuluv toetuse summa ja vähendatav omafinantseeringu summa.

(7) Toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsus peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) otsuse tegija nimi;

2) toetuse saaja nimi ja registrikood;

3) projekti nimi ja number;

4) tagasinõude faktiline ja õiguslik alus;

5) tagasinõutava toetuse summa;

6) tagasinõudmise otsuse täitmise tähtpäev;

7) tagasimakse tegemiseks vajalikud andmed, sealhulgas arvelduskonto number ja saaja nimi;

8) viide otsuse vaidlustamise tähtaja ja korra kohta.

(8) Toetuse saaja peab maksma toetuse tagasinõudmise otsuses nimetatud tagasimakstava toetuse tagasi 40 tööpäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(9) Kui toetuse tagasimaksmise tähtpäevaks toetust tagasi ei maksta, peab toetuse saaja maksma viivist 0,06 protsenti iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest. Viivise arvestamine lõpeb, kui viivise summa ületab selle arvestamise aluseks oleva tagasinõutava toetuse suuruse.

(10) Rakendusüksus võib toetuse saaja põhjendatud taotlusel ajatada toetuse tagasimaksmise, kui korraga maksmine seab toetuse saaja olulisel määral makseraskustesse. Rakendusüksus võib nõuda toetuse saajalt tagatist. Toetuse tagasimaksmist võib ajatada kuni 12 kalendrikuuni ajatamise taotluse rahuldamise otsuse päevast alates.

(11) Toetuse tagasimaksmise ajatamise korral maksab toetuse saaja intressi arvates lõikes 8 sätestatud tähtpäevale järgnevast päevast. Intressimäär tagastatava toetuse summa jäägilt on kuue kuu euribor, millele lisandub kolm protsenti aastas. Kuue kuu euribor arvestatakse toetuse tagasimaksmise ajatamise otsuse tegemisele eelnenud pangapäeva seisuga. Intressiarvestuse baasiks on 360-päevane periood. Negatiivse euribori korral ei kohaldata summeeritud protsendimäärasid alla ühe.

(12) Kui toetuse saaja ei tasu osamakseid ajatamiskava kohaselt, võib rakendusüksus toetuse tagasimaksmise ajatamise rahuldamise otsuse kehtetuks ja nõuda toetuse saajalt toetuse tagasimaksmist 30 kalendripäeva jooksul vastavasisulise otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

(13) Toetuse tagasimaksmisel laekunud maksest loetakse kõigepealt tasutuks tagastamisele kuuluv toetus, siis intress ja viimasena viivis.

(14) Kui toetus nõutakse tagasi täies ulatuses, tunnistab rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks.

(15) Ebaseadusliku riigiabi korral lähtutakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust.

(16) Rakendusüksus edastab toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsuse toetuse saajale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

7. Ettepanek toetuse tagasinõuete analoogsete alustega lisada säte taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise kohta. Kui toetust ei ole veel välja makstud, kuid toetuse kasutamise rikkumine tingib taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise, siis on selleks vajalik õiguslik alus määruses.

§ 33. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Rakendusüksus tunnistab taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) ilmnevad asjaolud, mille korral oleks jäetud taotlus rahuldamata;
- 2) toetuse saaja on rikkunud käesolevas määruses kehtestatud nõudeid või taotluse rahuldamise otsuses määratud tingimusi ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust;
- 3) taotluse menetlemise, projekti elluviimise või aruannete menetlemise ajal on toetuse saaja esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või mõjutanud toetuse saamist pettuse, ähvarduse või muu õigusvastase viisi abil;
- 4) haldur või kohus on prokurörile või politseile esitanud pankrotiseaduse § 28 lõike 1 kohase teabe kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks ja projekti tulemuse saavutamise või kestuse nõuet ei ole täidetud ettenähtud aja jooksul.

(2) Rakendusüksus edastab taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise otsuse toetuse saajale e-toetuse keskkonna kaudu viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

8. Palun seletuskirjas lk 23 selgitust piirhinna kohta täpsustada. Maksimaalse piirhinna 4500 euro näol ei ole tegemist ühikuhinnaga, vaid piirhinnaga objekti kohta. Taotlusega taotletava toetuse suurus ühe aadressiobjekti kohta (projektipõhine ühikuhind) arvutatakse keskmisena, jagades taotletava toetuse kogusumma liitumisvõimaluse saavate aadressiobjektide arvuga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Sell

toetuste arendamise osakonna juhataja

Kaidi Kenkmann 5343 4942

Kaidi.Kenkmann@rtk.ee